

Гагін А.О.,
здобувач освітньо-наукового рівня доктор філософії за спеціальністю
281 «Публічне управління та адміністрування»
Науковий керівник: Сергієнко Л.В.,
д. держ. упр., доц.
Державний університет «Житомирська політехніка»

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПАРТИСИПАТИВНОГО ПІДХОДУ РОЗВИТКУ МІСТ

Практика громадянської участі в міському плануванні та розвитку існувала задовго до появи сучасних цифрових технологій. Громадянська участь є ключовою складовою побудови довіри до урядових інституцій і невід’ємною частиною концепції відкритого уряду. Фактично, деякі вчені описують її як «розширення демократичного процесу» [3, с. 243] та «наріжний камінь демократії» [4, с. 87]. Основні цілі цього підходу — легітимізація рішень, прийнятих публічними інституціями, та використання колективного інтелекту громади разом із експертними знаннями для розробки інноваційних рішень, адаптованих до локальних умов.

Французький філософ П’єр Леві, ще в 1990-х роках, говорив про значення колективного інтелекту: «Ніхто не знає всього, але кожен знає щось, і всі знання є у людства. Ми маємо свідомо використовувати технології, які допомагають мобілізувати цей талант» [3]. Однак, попри очевидні переваги партисипативного підходу, його ефективне впровадження стикається з рядом викликів:

- Нерівний доступ до можливостей участі серед різних соціальних груп.
- Відсутність мотивації через невіру у вплив участі на реальні зміни.
- Недовіра до процесів, викликана враженням, що участь — це формальність, яка не впливає на результати.
- Недосконалий дизайн платформ для електронної участі.
- Розрив між участю громади та кінцевими рішеннями органів влади.

Сучасні виклики, які стоять перед партисипативним підходом до міського розвитку, потребують інноваційних рішень. Серед них ключову роль відіграють новітні технології, зокрема блокчейн, та зростання рівня громадянської освіти.

Блокчейн-технології стають одним із найперспективніших інструментів для забезпечення прозорості та довіри в процесах громадської участі [2]. Завдяки їх здатності створювати незмінні записи голосувань, петицій або опитувань, громадяни отримують гарантію, що їхній внесок враховано чесно та об'єктивно. Наприклад, результати опитувань, проведених на блокчейні, не можуть бути підроблені або видалені, що усуває підозри у маніпуляціях.

Ще одним важливим застосуванням є смарт-контракти — автоматизовані алгоритми, які виконуються лише за наявності певних умов. У контексті партисипації вони дозволяють швидко та ефективно впроваджувати прийняті рішення, мінімізуючи людський фактор і забезпечуючи довіру до результатів.

Окрім технологій, вирішальну роль відіграє підвищення рівня освіти громадян. Освічені громади краще розуміють свої права та обов'язки, усвідомлюють значення участі у прийнятті рішень і більш вмотивовані долучатися до процесів управління. Це створює умови для активнішого залучення громадськості до розв'язання нагальних проблем та вироблення довгострокових стратегій розвитку міст [1, с.338-342].

У перспективі поєднання партисипативного підходу з інноваційними технологіями та зростанням громадянської свідомості має значний потенціал для якісного перетворення системи управління. Такий підхід забезпечить глибшу інтеграцію громадян у процеси ухвалення рішень, створить прозорі механізми контролю за їх виконанням та зміцнить довіру до урядових структур через відкритість і відповідальність.

Таким чином, партисипативний підхід стає не лише засобом демократизації процесу публічного управління та адміністрування, але й основою для побудови інноваційних, стійких і орієнтованих на людину міст.

Список використаних джерел:

1. Климончук В. Політична освіта як засіб реалізації політичних свобод демократичного процесу в сучасній Україні. Вісник

Львівського університету. - 2011. - Вип. 1. - С. 337-344. URL:
http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlu_fps_2011_1_39

2. Семченко-Ковальчук О. Використання блокчейну в публічному управлінні: трансформація технологічних можливостей. *Economic Synergy*. - 2023. - Вип. 2. - С. 62-73. URL:
<https://doi.org/10.53920/ES-2023-2-5>

3. Brabham, D. C. (2009). Crowdsourcing the public participation process for planning projects. *Planning Theory*, 8(3), p. 242-262.

4. Tacchi, J. (2012). 11. Digital Engagement: Voice and Participation in Development. In *Digital Anthropology*, edited by Heather A. Horst and Daniel Miller, pp. 225.